

conacul Neamtu

case cu povești care luminează

credite

„Kit și Caravană de Patrimoniu - Case și Comunități care Conlucrează” este un proiect realizat de Fundația Pro Patrimonio, susținut de Ordinul Arhitecților din România din timbrul de arhitectură și co-finanțat AFCN, cu sprijinul UiPath Foundation.

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

Timbrul de
arhitectură

Manager de proiect:

Andreea Machidon

Grafică:

Creionetica

Texte:

Andreea Machidon, Raluca Munteanu

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

Mulțumiri:

Adrian Hariga, Mirela Duculescu, Raluca Marțiș, Raluca Munteanu, Șerban Sturdza

Adresa Conacului Neamțu: sat Olari, jud. Olt, România

istoricul conacului Neamțu din Olari

Conacul Neamțu din satul Olari, comuna Pârșcoveni, jud. Olt, se află în proprietatea **Fundație Pro Patrimonio**, fiind inclus în lista monumentelor istorice (cod OT-II-m-B-08966).

Clădirea este una din puținele exemple de arhitectură civilă păstrate în sudul României, cu referințe istorice ce datează chiar dinainte de 1800.

Face parte din **Ansamblul Conacului Neamțu**, pe terenul aflat în proprietate regăsindu-se clădirea conacului, o magazie de cereale, o ghețarie, o cantină din perioada comunistă, urme parțiale ale fostelor grajduri și anexe.

Istoria generațiilor de proprietari amintește de familii și personaje importante precum:

- ◆ **familia Pârșcoveanu**
- ◆ **familia Zissu/Zissi** a cărei descendentă, Elena, căsătorită Cornetti, finanțează și fondează Școala de muzică Elefterie și Elena Cornetti din Craiova în 1911
- ◆ **familia Neamțu** care dă și numele conacului, după C.C. Neamțu (1879-1948), ultimul proprietar al conacului, decedat la naționalizarea din iunie 1948

În 2016 **Fundația Pro Patrimonio** a primit conacul sub formă de donație, iar din 2017 acesta se află într-un proces continuu de protejare și restaurare, dorindu-se ca acesta să fie activ și viu în comunitatea de care aparține și comunitatea extinsă a oamenilor de pretutindeni ca „Centru experimental de Studii și Educație de la Conacul Neamțu din Olari”. În contextul climatic actual, grădina și terenul agricol al casei au servit în ultimii ani ca spațiu de plantări experimentale și teste pentru semințe istorice.

„STILUL NEOROMÂNESC: găsește „intrusul”!

Marchează cu X clădirea ce crezi că nu face parte din acest stil cu ornamentație complexă, cu elemente inspirate din natură, din arhitectura bisericească sau țărănească, cu arcade și materiale potrivite secolului XIX, precum ceramică sau metal.

„CULĂ”: găsește clădirea neCULĂ!

Marchează cu X fotografia ce nu pare să se încadreze definiției de locuință boierească fortificată. Ce nu pare a fi un turn ce te apără de dușmani și ține visteria la adăpost bun?

restaurarea conacului

În 2017, urgența a fost protejarea clădirii de infiltrații și degradări ireversibile prin reparația ACOPERIȘULUI. Vechile olane au fost înlocuite cu piese de același fel recuperate de pe clădiri istorice.

Pentru a începe restul lucrărilor de conservare și restaurare, pacientul „conac” a trecut prin cele 3 etape pregătitoare:

În ordinea urgențelor au fost făcute:

- Reparații la grinzile de lemn dintre parter și etaj
- Consolidări exterioare, refacerea finisajului la fațade și schimbarea ferestrelor
- Reparații la interior: pereți, tavane, tencuieli, instalație electrică, finisaje.

Pacientul „conac” este încă în refacere, dar an de an lucrările avansează și pun la încercarea nerăbdarea tuturor de a ne întâlni cu el „sănătos” și plin de viață, cu mult mai multe vizite și opțiuni de folosire ca în prezent.

Etapa 1: diagnosticare

Acesta pas a presupus realizarea:

- **RELEVULUI:** desenul complet al clădirii (planuri, secțiuni, fațade), făcut de arhitect
- **STUDIULUI ISTORIC:** cât de importantă este clădirea și cum se poate interveni
- **ANALIZAREA MATERIALELOR:** compoziția și gradul de rezistență al cărămizii, mortarului, tencuielilor și lemnului
- **STUDIUL GEOTEHNIC:** solul și fundațiile clădirii
- **RIDICAREA TOPOGRAFICĂ:** așezarea clădirii pe teren și straturile acestuia.

Etapa 2: consultare „client”

Adulți și copii deopotrivă din comunitate, și-au adunat ideile într-o listă a scenariilor de folosire din care a ieșit un spațiu interior și exterior al atelierelor, al evenimentelor culturale și educaționale multiple, al experimentelor dar și al recreerii.

Etapa 3: avize și aprobări

Pașii anteriori au format dosarul necesar autorităților de cultură și construcții și așa s-a deschis „poarta” către intervenții.

Potrivește cele 3 elemente de detaliu de pe fațadă cu materialul din care sunt construite și inspirația din natură de la care au fost concepute.

similipiatră

lemn

gips

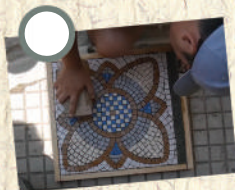
Pornind de la aceleași 3 inspirații, propune alte 3 decorații de lemn ce s-ar potrivi pe fațada unei case.

mozaicuri ascunse în conac

La etajul Conacului Neamțu se ascund în 3 zone mozaicuri romane din bucăți de marmură colorată, cu desene elegante inspirate din lumea plantelor și animalelor. Acestea au fost reparate și conservate de către voluntari entuziaști.

Să punem în ordine, de la 1 la 5, pașii de restaurare necesari pentru refacerea mozaicului floare.

8 piese de marmură colorată s-au pierdut din celebrele mozaicuri animale din conac. Ajutați leul și delfinul de la etaj să revină la desenul complet. Trimiteți piesele potrivite în locul potrivit prin linii.

atmosfera la interior

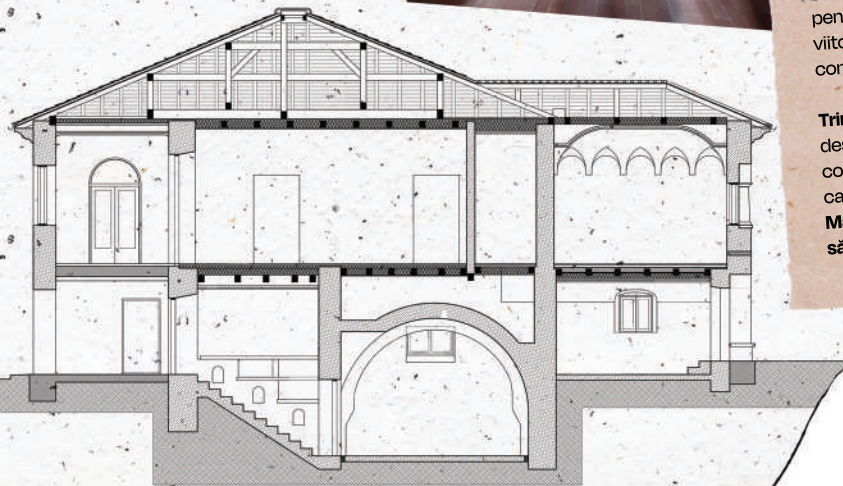

Colorează în secțiune subsolul
și camera-capelă a conacului.

Familia Neamțu a ascuns
în camera de zi o comoară
pentru „salvatorii” conacului din
viitor. Unde ai ascunde tu o
comoară dacă ai fi dl. Neamțu?

Trimite cu o săgeată comoara
desenată către locul ascuns din
conac ce poate fi accesat din
camera principală de la etaj.
Marchează acest loc cu vârful
săgeții în secțiune.

Imaginează prin desen **posibila comoară**
lăsată de familia Neamțu.

escape room

Pe principiul jocurilor de tip „ESCAPE ROOM”, redesenează camera de zi ca un spațiu cu indicii și crează o fișă explicativă scrisă și desenată cu pașii propuși pentru a ajunge la comoară rezolvând 10 etape cu diferite probe

1

6

2

7

3

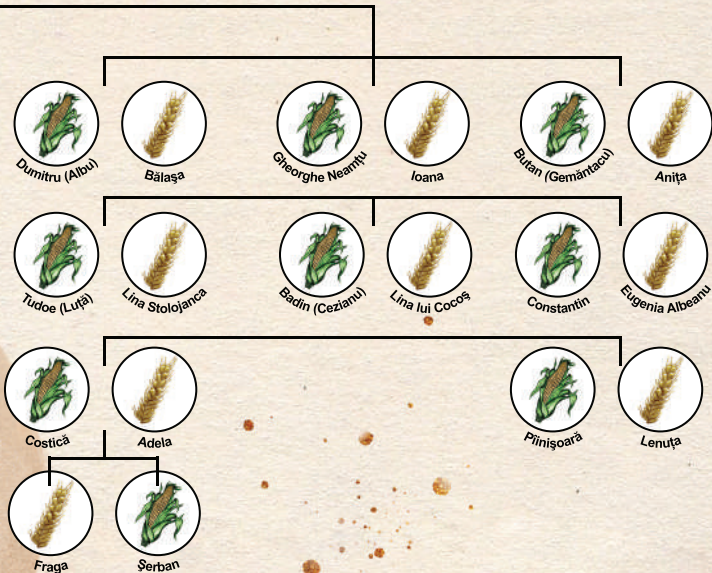
8

4

9

5

10

succesiune familiei pe moșie

Istoria conacului și a moșiei este strâns legată de succesiunea celor ce au avut grijă și au construit în acest loc.

- Olariul, numit în vechime Vălsănești, menționează că la 1600 moșia extinsă a aparținut boierilor HAMZEA și CAPLEA.
 - Aceștia au vândut-o apoi boierului CALOTĂ.
 - Moșia ajunge apoi în timpul ocupației austriece la marele vornic ȘTEFAN PÂRȘCOVEANU.
 - La 1777 acesta din urmă a lăsat-o zestre fiicei sale MĂRICUȚA, când s-a luat cu serdarul CANTACUZINO.
 - Moșia este lăsată din nou zestre pentru fata acesteia, JOIȚA, când s-a căsătorit cu paharnicul CONSTANTIN LAZARU.
 - De frica unui „gând rău”, paharnicul lasă moștenire locul abia nepotului său MARCU ZISSI și soției ANASTASIA. Și abia începând cu copiii acestora: Sultana, Elena și George, locul pare că s-a însuflețit.
 - Elena Cornetti a donat jumătatea ei de moșie și casă Primăriei Craiova, ca în final și George Zissi să facă același lucru.
- Primăria scoate la licitație conacul și jumătate de moșie și așa ajunge în posesia ultimei familii moștenitoare, familia NEAMȚU.

Să potrivim împreună titlurile foștilor moșieri cu semnificațiile acestora:

vornic

boier

paharnic

serdar

boierul de la curtea domnilor români care avea în grijă băutura domnului și îl servea pe domn, gustând înaltea acestuia, pentru a se convinge că nu este otrăvită

un mare stăpân de pământ care deținea și o funcție înaltă în stat

rang boieresc mijlociu a unui comandant de oaste și în special de călărim

mare dregător, însărcinat cu supravegherea Curții Domnești

Elena Cornetti

A fost recunoscută în țară și peste hotare pentru cât a iubit și sprijinit cultura, și mai cu seamă muzica.

A studiat la Paris și a călătorit prin lumea largă. Școala de Muzică din Craiova, a 3-a de acest fel din țară la vremea respectivă, a fost fondată de aceasta și-i poartă numele.

A fost voluntară în spitalele cu răniți din Războiul de Independență și a ajutat la construirea capelei și terminarea azilului „Elena Doamna”.

Fundația Cornetti a fost mijlocul prin care aceasta și soțul ei au încercat să facă cât mai multe pentru comunitate.

Jumătate din conac și din moșia Elenei Cornetti au fost cedate Comunei Craiova, pentru a susține fundația creată.

George Zissi

Cunoscut ca „prințul din Olari”, George Zissi a lăsat în urmă o serie de povești frumoase, ce-au animat conacul. La fel ca și sora sa, a călătorit și a studiat în străinătate, dar marea parte a vieții și-a petrecut-o în Olari.

Cânta la pian în curte și strângea oamenii din sat la poartă pentru a-l asculta. De sărbătorile mari, dar mai ales de Sf. Marie, el și soția făceau petreceri cu hore la răscruce de drumuri, în fața conacului și fetelor de măritat le dădeau mașini de cusut.

Lumea bună a țării și din străinătate, trecea pe la conac, umplând zidurile casei cu povești.

Propune o petrecere nemaivăzută, nemaiauzită de muzică și dans la Conacul Neamțu din Olari:

TIPURI DE MUZICĂ

TIPURI DE DANSURI

PROGRAMUL UNEI ZILE FESTIVE CU MUZICĂ ȘI DANS

familia și moșia Neamțu

C.C.Neamțu, zis și „Costică”, cumpără în 1911 Conacul de la Olari și jumătate din moșie. La vremea respectivă, acesta era directorul Băncii Comerțului din Craiova, cea mai importantă bancă particulară din România.

Arhitecții Ion Mincu și Constantin Iotzu se ocupau atunci de construirea sediului acestei Bănci și primesc misiunea de a ajuta la restaurarea conacului proaspăt cumpărat.

DI. Neamțu și soția sa Adela (cu părinți din Austro-Ungaria) erau cunoscuți ca oameni buni: ajutau sătenii în vreme de secetă și botezau cele mai multe fete din sat. Dintre cei 2 copii ai acestora, Fraga și Ștefan, despre acesta din urmă oamenii povestesc cum:

- era foarte atașat de Olari și se juca mereu cu copiii din sat în curtea plină cu animale a conacului
- era pasionat de șah.

Instalarea COMUNISMULUI a adus și la Olari „valul” naționalizării. C.C. Neamțu **moare** cu această ocazie chiar în curtea conacului. Cei 3 membrii ai familiei mai rămân o perioadă la conac și la casa din Craiova, până când sunt dați afară în ajun de Crăciun și lăsați să plece cu un singur ghiozdan la ei.

Până la revendicarea târzie a conacului din 1989, acesta a fost pe rând sediu agricol, grădiniță și punct sanitar. Șerban a fost blocat de comuniști să urmeze Facultatea de Arhitectură, doar pentru că tatăl său a făcut politică împotriva regimului existent. Ajunge totuși la o Școală Sanitară și de-acolo devine un medic renumit și chiar antrenorul de șah al lotului feminin, cu rezultate naționale și internaționale remarcabile.

„Multe familii înstărite și deosebit de preocupate de construirea unei lumi mai bune în România, au avut o soartă similară cu cea a familiei Neamțu în perioada comunistă, sfârșind în închisori și cu toate averile confiscate.”

Tu crezi că este corect ce li s-a întâmplat? Ce putem spune despre comuniști în baza acestor fapte?

Cum putem reconstrui povestea oamenilor înțelepți și buni? Tu cum te pregătești să fii unul dintre aceștia în viitor?

moșia de ieri și de azi

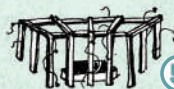
Copiii și animalele se apleacă pe moșia de altă dată a conacului. Hai să vedem prin ce locuri le place să se ascundă:

pe lângă
**REZERVORUL
DE APĂ**

prin **ROZARIU**

în **ASCUNZIȘUL DE ODIHNĂ**

unde va fi în
ZONELE ÎMPĂDURITE

chiar în **CASA PRINCIPALĂ**

pe terenul
de **TENIS**

prin
FÂNTÂNĂ

Potrivește numerele pe harta cea veche
a boierului Neamțu, fără a lua în calcul
vechile numere răspândite pe hartă.

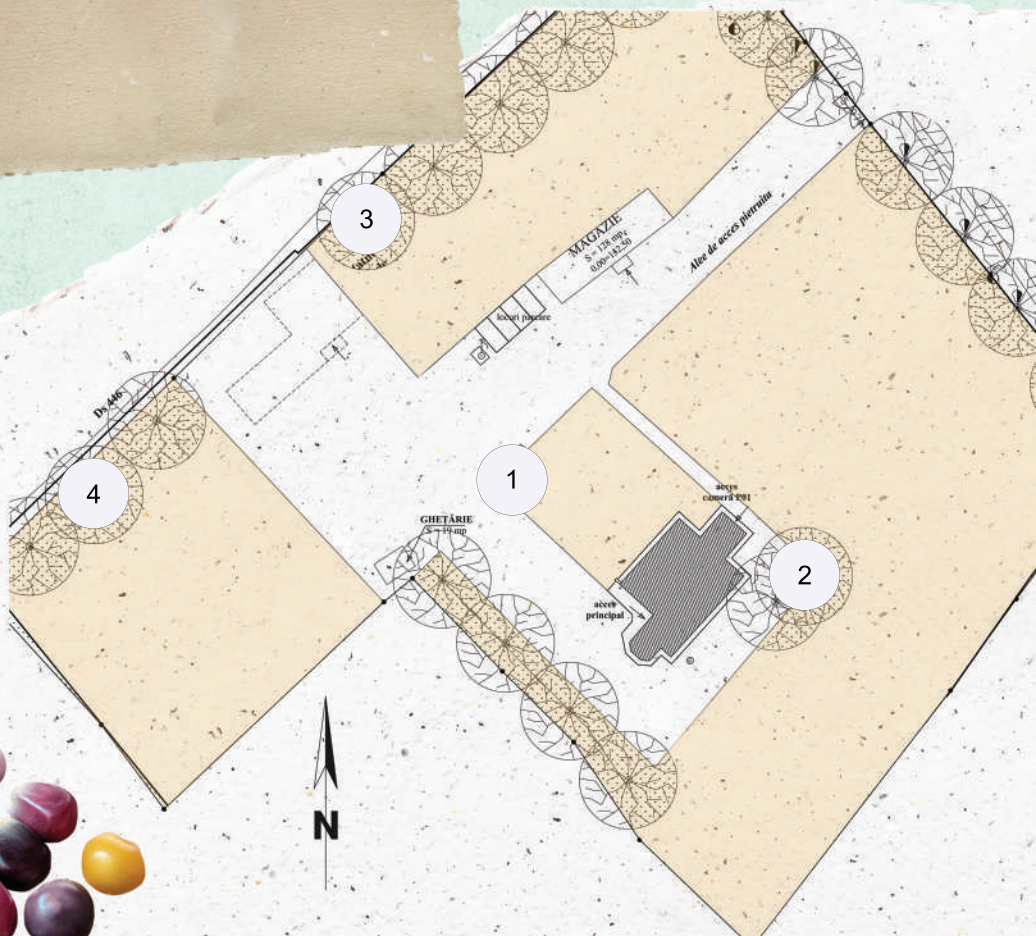

Completați în scris și desen (direct pe plan)

Completați în scris și desen (direct pe planșă)
ce plante ați pune în cele 4 zone marcate pe moșia actuală

Grădina experimentală ar vrea să testeze plante alimentare inedite, potrivite pentru acest loc.

cum ajung la Conacul Neamțu?

Dar ce-ar fi un drum la Conacul Neamțu din Olari?

Începe prin a-ți marca locul de „acasă” pe hartă. Folosește apoi internetul pentru a documenta cele 3 mijloace de locomotie propuse și apoi completează lungimea, timpul estimat și opririle traseului tău.

acasă

lungime totală km
timp estimat ore

conacul Neamțu

acasă

lungime totală km
timp estimat ore

conacul Neamțu

acasă

lungime totală km
timp estimat ore

conacul Neamțu

Viața conacului Neamțu de acum

activități educaționale
pentru copii

concerte de muzică clasică

ateliere dedicate adulților

grădinărit

evenimente culturale

Viața conacului Neamțu de acum

Astăzi Conacul Neamțu găzduiește numeroase tipuri de activități dedicate atât comunității din imediata apropiere, dar și oamenilor de pretutindeni din țară și străinătate.

Propune prin desen, un titlu și câteva cuvinte explicative un eveniment anual pe care tu l-ai vedea petrecându-se aici.

